

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	23 Hydref 2018
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheoli'r Harbwr
AWDUR	Uwch Swyddog Harbyrau

1. Cyflwyniad

- 1.1 Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw ystyried, trafod a chynghori ar faterion sy'n ymwneud â rheoli, diogelu a datblygu'r Harbwr a derbyn sylwadau'r Aelodau ar faterion sy'n ymwneud â Harbwr Abermaw.
- 1.2 Diben yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad cryno i'r Pwyllgor ar faterion yr harbwr am y cyfnod rhwng mis Mawrth 2018 a mis Hydref 2018, er mwyn cael adborth yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol Harbwr Abermaw.

2. Angorfeydd Abermaw a Chofrestru Cychod

- 2.1 Yn 2018/19 roedd ffigyrau angorfeydd yr Harbwr fel a ganlyn:-
- 2.2 Bu 72 o gychod wedi bod ar angorfeydd blynyddol yn 2018. Mae hyn yn cymharu ag 86 yn 2017 ac 88 yn 2016. Er mai siom yw'r gostyngiad yn nifer y cychod sydd yn yr harbwr, ni ellir priodoli hyn i unrhyw ffactor unigol. Mae pobl yn symud o'r ardal, unigolion yn ymddeol o fod yn berchnogion cychod, ac Awdurdod yr Harbwr yn gorfod symud cychod o'r harbwr am resymau diogelwch, i gyd yn ffactorau. Derbynnir hefyd ein bod ar hyn o bryd mewn hinsawdd economaidd sy'n ansefydlog ac ansicr.
- 2.3 Serch hynny, mae wedi bod yn galonogol derbyn nifer o ymholiadau yn swyddfa'r Harbwr am argaeledd angorfeydd ar gyfer y tymor nesaf gan gwsmeriaid newydd ac mae'r angorfeydd 'trot' gyferbyn â swyddfa'r harbwr yn llawn o hyd.
- 2.4 Yn gyffredinol, wrth gymharu holl Harbyrau Cyngor Gwynedd, cafwyd gostyngiad yn nifer y cwsmeriaid ym mhob un o'r harbyrau yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.
- 2.5 Cofrestrwyd 1066 o Gychod Pŵer wedi'u cofrestru yng Ngwynedd yn 2018 o gymharu â 955 oedd wedi'u cofrestru yn 2017. Cofrestrwyd 75 o Gychod yn Harbwr Abermaw o gymharu â 66 y llynedd.
- 2.6 Cofrestrwyd 924 o gychod dwr Personol yng Ngwynedd yn 2018. Mae hyn yn gynydd o 186 cwch o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, 2017, pan gofrestrwyd 738.
- 2.7 Cofrestrwyd 74 o gychod dŵr personol yn Harbwr Abermaw o'i gymharu â 68 y flwyddyn flaenorol.

3. Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd

- 3.1.1 Mae Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC) yn amlinellu'r safon genedlaethol ar gyfer pob agwedd o ddiogelwch morol porthladdoedd. Y nod yw gwella diogelwch i bawb sy'n defnyddio neu'n gweithio yn amgylchedd y porthladdoedd morol. Mae'n berthnasol i bob Awdurdod Harbwr Statudol.

Mae'r Cod yn nodweddu arfer dda a gydnabyddir gan amrediad eang o fudd-ddeiliaid yn y diwydiant ac mae Cyngor Gwynedd yn deall y gall peidio â chadw at arfer dda fod yn arwydd o awdurdod harbwr sy'n torri dyletswyddau cyfreithiol penodol. Mae'n angenrheidiol i'r Gwasanaeth dderbyn sylwadau a barn Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch Morol ac i dderbyn sylwadau'n rheolaidd ar ei gynnwys, er mwyn iddo gael ei adolygu i fod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, cymorthyddion mordwyo, addasrwydd is-ddeddfau, materion diogelwch a gwaith dydd-i-ddydd cyffredinol Harbwr Abermaw.

- 3.1.2 Rhwng 19 a 21 Medi 2017, cynhaliwyd archwiliad manwl gan archwilwyr yr Asiantaeth Morwrol a Gwylwyr y Glannau ar y trefniadau diogelwch penodol a systemau Harbyrau Bwrdeistrefol Gwynedd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r Cod Diogelwch Morol.
- 3.1.3 Yn dilyn yr adolygiad a gynhaliwyd derbyniodd y Gwasanaeth adroddiad ynghylch yr archwiliad gan yr archwilwyr allanol ac fe'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Ymgynghorol fis Mawrth diwethaf.
- 3.1.4 Fel yr adroddwyd yn flaenorol, roedd yr archwilwyr o'r farn fod y Gwasanaeth yn gyffredinol yn cydymffurfio â gofynion y cod, ond yn awgrymu mesurau i wella cydymffurfiaeth y Gwasanaeth yn benodol o ran y Deiliad Dyletswydd a'r Person Dynodedig.
- 3.1.5 O ganlyniad i'r gwelliannau hyn, bydd Cabinet y Cyngor, sydd wedi'u hethol yn annibynnol, yn unigol ac ar y cyd, yn cael eu penodi'n 'Ddeiliad Dyletswydd' ar gyfer y Gwasanaeth a Chaptan M. Forbes, Harbwrfeistr Conwy fydd y 'Person Dynodedig' gofynnol sydd â'r cymwysterau addas.
- 3.1.6 Er bod y Cod Diogelwch Morol ar gyfer yr Harbyrau yn cael ei adolygu'n rheolaidd gan y Gwasanaeth, atgoffir Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol o'u dyletswydd i gyflwyno cyflwyniadau ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch a derbyn sylwadau ar drefniadau gwaith yr harbyrau er mwyn adolygu'r Cod Diogelwch i sicrhau ei fod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, priodoldeb lleol.
- 3.1.7 Roedd archwilwyr yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau i fod i ailymweld â'r gwasanaeth fis Hydref eleni fel dilyniant i'r adolygiad a gynhaliwyd y llynedd, a rhoi cyflwyniad cyn Pwyllgor Ymgynghorol yr Harbwr ym Mhorthmadog ynghylch y Cod Diogelwch Morol yn ystod eu hymweliad. Fodd bynnag, oherwydd amgylchiadau annisgwyl, bu'n rhaid gohirio'r ymweliad tan fis Mawrth y flwyddyn nesaf i gyd-fynd â chyfarfod y Pwyllgor ym Mhorthmadog, pan fydd yr archwilwyr yn rhoi cyflwyniad i'r Pwyllgor hwnnw.
- 3.1.8 Gwahoddir aelodau holl Bwyllgorau Ymgynghorol Harbyrau Gwynedd i fynychu'r cyflwyniad a roddir gan yr Asiantaeth Morwrol a Gwylwyr y Glannau ym mis Mawrth y flwyddyn nesaf.

4. **Materion Staffio**

- 4.3.1 Daeth cyfnod cyflogaeth Cynorthwydd Harbwr Abermaw (tymhorol) i ben ar 30 Medi 2018. Dymuna'r gwasanaeth gydnabod cyfraniad Mr Myles Reed gyda'r gwaith a wnaeth yn yr harbwr.
- 4.3.2 Mae cytundeb gwaith cynorthwywr tymhorol yr Harbwr ym Mhorthmadog wedi'i ehangu i dridiau'r wythnos, yn fisol, a bydd yn rhan o dîm ehangach y Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig, yn cefnogi a galluogi i'r gwasanaeth ymateb i ddigwyddiadau a chwblhau rhaglenni cynnal a chadw ar draws Harbyrau Abermaw, Porthmadog ac Aberdyfi.
- 4.3.3 Mae gan y Gwasanaeth Morwrol saith aelod staff amser llawn ac un sy'n gweithio'n rhan amser (gweinyddol). Mae naw aelod staff ym Marina'r Hafan. Mae'r gwasanaeth wedi cael cyfnod prysur yn ystod yr haf eleni ac wedi gweld cynnydd yn y gwaith sy'n ymwneud â cham-drin a thrais, a bu ymosodiad corfforol ar aelod o staff tymhorol Morfa Bychan.

4.3.4 Yn ddibynnol ar gyfyngiadau ariannol a chyllidebol, mae'r Gwasanaeth yn ymchwilio i'r posibilrwydd o gyflogi cymhorthydd harbwr amser llawn i weithio yn harbyrau Abermaw, Aberdyfi a Phorthmadog. Bydd y swydd cymhorthydd harbwr yn Abermaw fel arall yn dychwelyd i amser llawn ar 1 Ebrill 2019.

5. Materion Ariannol

5.1 Mae crynodeb bras o gyllidebau'r harbyrau a'r sefyllfa ariannol bresennol hyd at ddiwedd y chwarter wedi'i atodi.

5.2 Yn ystod y cyfnod hwn roedd yn rhaid ymrwymo adnoddau ariannol ar gyfer:-

- Cynnal a Chadw Cymorthyddion Mordwyo a Goleufeydd
- Cynnal a chadw angorfeydd y Cyngor
- Cynnal a chadw cwch patrolio'r harbwr
- Cynnal a chadw tiroedd a meinciau.
- Cynnal a chadw ystolion yr harbwr

5.3 **Ffioedd a Thaliadau 2018/19.** O ran ffioedd a thaliadau arfaethedig ar gyfer Harbwr Abermaw ynghyd â ffioedd lansio Cychod Pŵer a Chychod Personol yn 2019/20, bwriad y Gwasanaeth yw addasu'r ffioedd yn unol â chyfradd chwyddiant.

Ar hyn o bryd, nid yw'r Gwasanaeth wedi derbyn cadarnhad o'r cyfraddau y dylai eu rhoi ar waith.

6.0 **Adroddiad yr Harbwrfeistr.** Bydd yr Harbwrfeistr yn Abermaw yn rhoi crynodeb o'r materion Mordwyo a Gweithredol a weithredwyd ac a gododd yn ystod y cyfnod rhwng mis Mawrth a mis Medi 2018, yn cynnwys y misoedd hynny, a chan gynnwys materion cynnal a chadw a digwyddiadau yn ystod y cyfnod perthnasol.

Mae copi o'i adroddiad wedi'i atodi.